

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

เภสัชกร ปรากฏการณ์หน้าลดปัญหาการใช้ยา

ผศ.ภญ.ศิริประภา ทับทิม ผู้ช่วยคณบดี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

“ยา ที่ให้คุณ หากใช้อย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจทำให้เกิดปัญหาจากการใช้ยา จนเปลี่ยนจากยาที่ให้คุณ เป็นยาที่ฆ่าคุณได้”

เพราะในแต่ละปีมีคนที่เกิดปัญหาการแพ้ยามากถึง 25,000 รายต่อปี มีอาการไม่พึงประสงค์ในระบบผิวหนังชนิดรุนแรง อาทิเช่น สตีเวนส์-จอห์นสัน ซินโดรม ที่เกิดจากการใช้ยาในกลุ่มรักษาโรคเกาต์ กลุ่มยาซัลฟา เป็นต้น ในจำนวนนี้มีผู้ที่แพ้รุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต 10-20 รายต่อปี

แม้ในรายที่ไม่มีอาการแพ้รุนแรง การใช้ยาที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาในกลุ่มต้านจุลชีพก็อาจทำให้เกิดปัญหาเชื้อดื้อยา ทำให้ผู้บริโภคต้องใช้ยาที่แพงขึ้น และต้องใช้เวลานานกว่าที่หายานานขึ้น ทำให้แต่ละปีสหรัฐอเมริกาต้องสูญเสียเงินปีละ 4-5 พันล้านดอลลาร์ จากปัญหาการดื้อยา เช่นเดียวกับยุโรปที่สูญเสียปีละ 9 พันล้านยูโร

เภสัชกร หรือ หมอยา นับว่าเป็นผู้ที่จ่ายยาให้ถึงมือผู้ป่วย ได้อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และประสิทธิภาพยาส่งผลดีที่สูงสุดด้วย

ในฐานะผู้ผลิตบุคลากรที่จะไปเป็นปรากฏการณ์หน้าเพื่อลดปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยาอย่างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผศ.ภญ.ศิริประภา ทับทิม ผู้ช่วยคณบดี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ อธิบายว่า นักศึกษาเภสัชฯ ได้เรียนรู้วิชาการในส่วนของ การบริหารทางเภสัชกรรม ที่เน้นการดูแลผู้ป่วยให้ใช้ยาอย่างมีประสิทธิภาพ และความปลอดภัยสูงสุดเพื่อช่วยป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วย และความเสียหายต่อวงการยา

“องค์ความรู้ด้านเภสัชศาสตร์ที่ช่วยป้องกันปัญหาจากการใช้ยา เช่น การเกิดอาการไม่พึงประสงค์ การใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือการทานยาที่มีปฏิกริยาะหว่างกัน ทำให้ประสิทธิภาพในการรักษาโรคด้อยลง หรือในบางครั้งยาหลายชนิดที่ทานร่วมกันอาจทำให้เกิดพิษในร่างกายนั่นเป็นอันตรายได้ ซึ่งเภสัชกรที่จบหลักสูตรเภสัชศาสตร์จะได้รับอบรมให้มองเห็นองค์ความรู้ในการค้นหาปัญหาจากการใช้ยาเหล่านี้วิเคราะห์และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย”

บทบาทขององค์ความรู้ด้านการบริหารทางเภสัชกรรมนี้ ถูกบรรจุควบคู่ไปกับองค์ความรู้ด้านการผลิตยา การควบคุมคุณภาพยา เภสัชกรรมเทคโนโลยีต่างๆ ผู้ช่วยคณบดีฯ อธิบายเพิ่มเติมว่า จากเดิมหลักสูตรการศึกษาของเภสัชศาสตร์ ที่ได้รับรองจากสภาเภสัชกรรมมีระยะเวลาการเรียน 5 ปี แต่ล่าสุดเมื่อ 2 ปีก่อน ได้มีการปรับปรุงให้ปรับระยะเวลาการเรียนเป็น 6 ปี โดยเพิ่มระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติงาน

เพื่อเพิ่มทักษะแก่นักศึกษาให้มีความพร้อมมากขึ้นในการปฏิบัติงานเมื่อจบการศึกษา

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้รับการรับรองหลักสูตรเภสัชศาสตร์จากสภาเภสัชกรรมซึ่งเป็นสภาวิชาชีพ จนถึงขณะนี้ผลิตเภสัชกรมาแล้วกว่า 19 ปี คณะฯ เปิดตั้งแต่ปี 2535 ผลิตบัณฑิตเกือบ 2,500 คน และตั้งแต่ปี 2552 นักศึกษาใช้หลักสูตร 6 ปี ซึ่งเพิ่มระยะเวลาในการฝึกงานจากเดิมหลักสูตร 5 ปีมี 600 ชั่วโมง เป็น 2,000 กว่าชั่วโมง กระจายไปตามสถานพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ ทำให้มีองค์ความรู้และทักษะจากการปฏิบัติงานจริงมากขึ้น ขณะเดียวกันยังมีหลักสูตรสำหรับปริญญาโท 2 หลักสูตร 1 สำหรับผู้จบด้านวิทยาศาสตร์บัณฑิตเข้าศึกษาต่อในระดับวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง และ 2 ผู้จบเภสัชศาสตร์บัณฑิต ศึกษาต่อในหลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีเภสัชกรรม

ส่วนจุดเด่นของเภสัชกรสายเลือดหัวเฉียว ผู้บริหารคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เผยว่า ได้พัฒนาการเรียนการสอนจนในปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาที่สามารถสอบผ่านใบประกอบโรคศิลป์ในครั้งแรกถึงร้อยละ 75 ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงขึ้นกว่าปีก่อน ๆ นอกจากองค์ความรู้ด้านการบริหารทางเภสัชกรรมที่ควบคู่กับองค์ความรู้ในการผลิตยาอย่างเข้มข้นแล้ว อีกจุดแข็งที่เป็นปณิธานของมหาวิทยาลัย คือ การปลูกจิตสำนึกด้านการรับใช้สังคม ตอบแทนบุญคุณแผ่นดินกับนักศึกษาทุกคณะ โดยมีการออกหน่วย “มฉก.บริการชุมชน” ทุกเดือน เพื่อดูแลผู้ป่วยในชุมชนยากจน มีทั้งแพทย์ พยาบาล เภสัชกร และนักศึกษาจากคณะต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติพร้อมกับการรับใช้สังคมจริง

“นักศึกษาของคณะเภสัชศาสตร์ก็ไปร่วมหน่วยบริการนี้ทุกเดือนร่วมจ่ายยา วิเคราะห์ปัญหาจากการใช้ยาและแนะนำการใช้ยาให้ผู้ป่วยในชุมชน ภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ หรือแม้แต่นักศึกษาจากคณะอื่นๆ ต่างก็มาช่วยเหลือกันตามสาขาวิชาที่เรียน”

อาจารย์ทั้งท้ายไว้ว่า นอกจากองค์ความรู้ที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานแล้ว ยังต้องควบคู่ไปกับคุณธรรมจริยธรรมที่สอดแทรกไปกับวิชาและการฝึกปฏิบัติ อย่างการออกหน่วยบริการชุมชน สร้างให้เกิดจิตอาสาที่ร่วมรับใช้สังคม

เพราะการได้ปฏิบัติเห็นจากตัวอย่าง มีค่ากว่าคำพูดใดๆ นี่ก็จุดแข็งที่บัณฑิตจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้รับการป่มเพาะอย่างเต็มที่

